

Eva Kružíková: *Liberalismus*, magisterská práce UK HTF, Praha 2006, 63 stran, počítačový otisk

Oponentský posudek vypracoval: **Doc.Dr. Jan B. Lášek**, 2.5. 2006

Autorce nelze upřít velkou píli, se kterou se zapracovala do svého tématu. Zůstává stává otázkou, zda si předem vymezila, ze které disciplíny chce svoji magisterskou práci psát: z filosofie, historie či teologie, event. politologie. Přesto, že v závěru je malá kapitolka „Náboženský liberalismus“ (str. 56-57), nemůže být ani řeči o tom, že by se autorka vyrovnávala ve své práci s otázkami náboženského, resp. teologického liberalismu.

Podle výsledku kandidátka dospěla k jakémusi celkovému pohledu, který však není příliš utříděn. Zatímco v první kapitole jsou načrtnuty politické souvislosti a podán na základě sekundární literatury pokus o periodizaci liberalismu, v druhé kapitole (je-li to možno nazvat kapitolou), je snaha o exkurs, směřující ke kořenům evropské civilizace. To je sice možné, diskutabilní je však, proč je tak provedeno v rozsahu 3, 5 stránky.

Páteř celá práce tvoří tři kapitoly: jedna je věnována v podstatě osvícenství a racionalismu francouzskému, další liberalismu anglickému a konečně třetí českému.

Kapitoly o evropském osvícenství jsou většinou nepříliš zdařilým kompilátem ze sekundární literatury, často poskládaným z jednotlivých citátů. K určitému obrazu autorka dospěla, je jen otázkou, jaký je její vlastní přínos a zda její hodnocení nejsou přece jen příliš uspěchanými soudy.

Kapitola o českém liberalismu je kompilována ze čtyř autorů: Znoj, Haubelt, Šamalík a Hroch. V dějinné interpretaci se kandidátka orientuje na Haubelta, což považuji za vysloveně nešťastné. Např. Haubeltova periodizace osvícenství u nás je zcela subjektivní a není možno ji vydávat za obecně přijatelnou teorii.

Chybí mi silná ideová díla jako Lochmanovo Náboženské myšlení českého obrození, významná díla Jiřího Kořalky a O. Urbana (Česká společnost 1848-1918), ze starších pak Tobolka, Roubík a další. Píše-li někdo o českém liberalismu, měl by se důkladně vyrovnat s událostmi roku 1848. Právě zde by kandidátka mohla pracovat s tištěnými prameny – jsou česky a dobře dostupné. Práce působí dojmem impresionistického díla, kde jsou zachyceny mnohé motivy, pevné kontury se však ztrácejí.

Pokud se jedná o „řemeslnou“ stránku práce, jsou tyto náležitosti dány normou. Již letmý pohled ukazuje, že tato norma (počet řádků na stránce, systém poznámek) zachována nebyla (srov. např. I. Lesenková: Citace odborných informačních zdrojů, in: ThR, roč. 71/2000, str. 171-173).

Závěr: Přes kompilační charakter práce a jisté podstatné technické nedostatky kandidátka podala celkový obraz liberalismu, který vykazuje sice značné rezervy, nicméně je kompaktní. Navrhuji proto, aby práce byla přijata a hodnocena známkou „dobře“.